

LEŅINA KAROGS

Iznāk kopš 1959. gada
29. martā
Maksa 3 kop.

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 122 (5971)
CETURTDIEN
1989. gada 12. oktobrī

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona
saimniecībās
(pēc agrorūpniecības apvienības
«Preiļi» dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izslaukums no 1000 govju I. dekadē (kg)	+/- salīdz. ar to pašu laiku 1988. g. (kg)	+/- salīdz. ar iepriekšējo dekādi (kg)
«Sarkanais Oktobris»	15,0	+2,8	-0,9
Leņina	13,7	-1,2	-1,5
«Nākotne»	10,9	+1,6	-1,3
«Galēni»	10,8	+1,8	-0,9
Dzerzinska	10,6	+1,8	-0,7
«Sarkanā auzma»	10,1	+0,5	-1,0
Raina	10,0	+1,5	-0,7
Kirova	9,8	+0,3	-0,4
«Vārkava»	9,7	+1,6	-0,5
«Zelta vārpa»	9,7	+1,0	-1,0
«Dzintars»	9,6	+2,1	-1,1
«Dubna»	9,4	+2,4	-0,4
«Vanagi»	9,1	-	-0,4
«Rožupe»	8,7	+1,1	-1,0
K. Marksa	8,7	+0,6	-1,3
Rušonas p. s.	8,5	+1,9	-0,8
«Jersika»	8,5	+0,6	-0,7
«Silukains»	8,3	+0,6	-1,1
Aglonas p. s.	8,2	-0,2	-0,7
Rudzātu p. s.	8,0	+2,2	-1,0
«Ezerciems»	8,0	-	-1,0
Suvorova	7,5	+1,1	-1,0
RAJONA	10,0	+1,4	-0,9

Septembri piena bruto ražošanas
pieaug par 9 procentiem, vidējais
izslaukums no govju palielinājies
par 43 kilogramiem. Piemēri oktob-
ra pirmā dekadē iezīmējas ar strau-
lu izslaukumu samazināšanos. Tā-
pat pārejas periodā tiek pielautas
iepriekšējo gadu kūdas: nevaizd-
da lopbarības taupišana, nesaba-
lansēta ēdināšana, neizdarības or-
ganizatoriskos jautājumos, tehnolo-
ģijas neievērošana.

Kas darāms turpmāk?
Barības devās pakāpeniski jāie-
sēd zīmas lopbarība (skābbari-
ba, siens);
skābsienu transeļas vēl nevaiz-
dzēt, atvērt, bet labāk izbarot zā-
les vai agra skābētu kukurūzas
skābbarību;

tā kā barības devās lielu īpat-
svāru sastāda sulīgā barība (arī
saknauģu lapas), visur jāizbaro
siens, pat nedaudz vairāk kā pēc
barības bilances, bet pārējiem saus-
nas izstrūkums jāsedz ar labas
kvalitātes salmiem. Rupijas barības
daudzumu varēs samazināt ziemā,
izbarojot skābsienu;

lai palielinātu sagremojamā pro-
teīna daudzumu, vēlams izbarot
pāražojošajiem maģistūmu;
jānodrošina ganāmpulks ar mine-
rālbarību pietiekosā daudzumā un
sortimentā.

Jau tagad iedomā par visu vecu-
mu audzējamām teltīm. Ganības
vairs nevar nodrošināt vajadzīgo
barības daudzumu. Racionāli jāie-
rēd zāleņi un siens. Piemēri jāie-
teltām nekāds jāatpūdas novietnās
kur iespējams, jānāstina iatūpina-
īaktīvā darba lankonju sadr-
ves anstākļu uzlabošanā un, pro-
tams, fermu remontā.

H. VEIKSANE,
agropavienības «Preiļi» galvenā
zootehniķe

PARTIJAS PREIĻU RAJONA ORGANIZĀCIJAS

Darbības pamatvirzieni

1989. — 1990. GADAM, LAI REALIZĒTU LATVIJAS
KOMUNISTISKĀS PARTIJAS RĪCĪBAS PROGRAMMU
«PA LATVIJAS SUVERENITĀTES CEĻU»

Nemot vērā politisko un ekonomisko situāciju, kura izveidoju-
sies republikā un kura no katras partijas organizācijas, no katra
komunista prasa konkrētu praktisku rīcību, partijas Preiļu rajona
komiteja apstiprina 1989. — 1990. gados veicamo pasākumu
kompleksu, lai paplašinātu demokrātiskās un atklātības proce-
su, padziļinātu politisko un ekonomisko domāšanu, sekmīgi ris-
inātu starptacionālās problēmas, kardināli atjaunotu sociālismu
suverēnā Latvijā.

Nepieciešamība veikt minētos pasākumus radusies sakarā ar
padomju varas vietējo un republikānisko orgānu vēlēšanu perioda
īpatnībām, sakarā ar gatavošanos Latvijas Komunistiskās parti-
jas XXV kongresam un PSKP XXVIII kongresam.

Pamatojoties uz Latvijas Komunistiskās partijas politikas pam-
atprincipiem, uzskatot, ka partijas vadošā loma pamatojas uz
konkrētu rīcību un konkrētiem darba rezultātiem, partijas rajona
komiteja uzskata par nepieciešamu:

I PARTIJAS IEKŠĒJĀS DZĪVES JOMA

1. Konsekventi ieturēt līniju uz partijas iekšējās dzīves de-
mokratizāciju, visas partijas rajona organizācijas darbības svarī-
gākajos jautājumos lēmumus pieņemt tikai pēc to vispusīgas ap-
spriešanas partijas pirmorganizācijās, ņemot vērā darba kolektī-
vu un bezpartijisko domas.

2. Precīzāk norobežot partijas rajona komitejas un partijas
rajona komitejas aparāta funkcijas. Partijas rajona komitejai va-
dīt partijas rajona komitejas aparāta darbību, kurš ir tās pilnva-
rotais pārstāvis partijas, ekonomiskās, sociālās un partijas nacio-
nālās politikas īstenošanā rajonā.

3. Partijas rajona komitejai rajona teritorijā īstenot komplekso
vadību ar komunistu starpniecību, kuri darbojas padomju, valsts,
saimnieciskajās un sabiedriskajās organizācijās.

4. Vispusīgi paaugstināt partijas pirmorganizāciju un to sekre-
tāru lomu, izlemt jautājumu par partijas pirmorganizāciju neat-
brīvoto sekretāru darba materiālo stimulēšanu.

5. Partijas rajona organizācijas vārdā ierosināt izdarīt PSKP
Statūtos šādas izmaiņas:

— partijas pirmorganizācijām ir tiesības patstāvīgi noteikt savu
struktūru neatkarīgi no PSKP biedru un PSKP biedru kandidātu
skaita;

— pārskata un vēlēšanu sapulču termiņus partijas pirmorgani-
zācijās un cehu organizācijās nosaka pašas organizācijas (kā arī
pēc 1/3 komunistu, biroja, partijas organizācijas sekretāra vai
augstākstāvošā partijas orgāna priekšlikumiem), taču tās notiek
ne retāk kā reizi trijos gados;

— sapulces cehu organizācijās un pirmorganizācijās tiek orģa-
nizētas atbilstoši nepieciešamībai, taču ne retāk kā vienu reizi
ceturksnī;

— ja PSKP biedru kandidātos stājas komjaunieši, jautājumu
par iestāji caur VLKJS izlemj viņš pats;

— PSKP biedram un PSKP biedru kandidātam var uzlikt
šādus sodus: rājiens, stingrais rājiens, stingrais rājiens ar ie-
rakstu uzskaites kartiņā, izslēgšana no PSKP biedriem vai PSKP
biedru kandidātiem;

PSRS Augstākās Padomes sesijā

MASKAVA (TASS). 9. oktob-
rī PSRS Augstākā Padome pie-
ņēma likumu, kas reglamentē
darba kolektīvu konfliktu izskir-
šanas kārtību.

Likums paredz piecu dienu lai-
kā izskatīt konfliktus strīdu sa-
mierināšanas komisijā, ko uz
paritātes pamatiem veido kon-
fliktējošo pušu pārstāvji. Ja ne-

izdodas vienoties, puses ir tiesī-
gas griezties darba strīdu arbit-
rāžā, kurai jāpieņem lēmums
septiņu dienu laikā. Ja arī tur
nav izdevies noregulēt domstar-
pības, darba kolektīvam ir tiesī-
bas sākt streiku.

Par nelikumīgiem tiek atzīti
streiki, kuru rīkošana saistīta ar
tādu prasību izvirzīšanu kā

— republiku komunistisko partiju centrālās komitejas, partijas
novadu un apgabalu komitejas, pilsētu un rajonu komitejas, parti-
jas komitejas patstāvīgi nosaka attiecīgo partijas aparātu struk-
tūru un status atbilstoši apstiprinātajām tāmēm;

— augstākstāvošo partijas orgānu lēmumi, kuri skar attiecīgās
teritoriālās partijas organizācijas komunistu darbību vai PSKP
darbību kopumā, tiek pieņemti pēc to apspriešanas attiecīgās
teritorijas partijas pirmorganizācijās vai visās organizācijās;

— partijas pilsētu un rajonu komiteju plēnumi tiek sasaukti
pēc nepieciešamības, taču ne retāk kā divas reizes gadā;

— partijas rajona komitejas locekļus, locekļu kandidātus un
revīzijas komisijas locekļus, kuri neizrāda aktivitāti partijas po-
litikas īstenošanā un nav attaisnojuši komunistu uzticību, var
atsaukt no vēlētajiem orgāniem pirms termiņa;

— vienkāršot partijas biedra naudas iekasēšanu, ieteikt šādu
kārtību:

a) biedra nauda tiek iekasēta no komunistu visu veidu izpeļņas,
taču ne vairāk par diviem procentiem;

b) paredzēt iespēju maksāt biedra naudu bezskaidras naudas
norēķina veidā pēc partijas pirmorganizācijas lēmuma;

c) ja izpeļņa ir vairāk nekā 500 rubļi, biedra nauda nepār-
siedz 10 rubļus;

d) partijas pirmorganizāciju rīcībā nodoto biedru naudas sum-
mu palielināt līdz 20 procentiem no iekasētās biedru naudas
kopsummas;

— PSKP Statūtu VIII iedaļas «Partija un komjaunatne» vietā
paredzēt iedaļu «Partija un jaunatne».

II SOCIĀLI EKONOMISKĀS POLITIKĀS JOMA

1. Nodrošināt rajona Tautas deputātu padomes reālu, pilnu
varu, stingri vadoties pēc partijas XIX Vissavienības konfere-
nces prasībām.

2. Aizstāvēt republikas valdība rajona budžeta veidošanu pēc
principa: uzņēmums — rajons — republika. Ar rajona Tautas
deputātu padome izveidotās grupas palīdzību līdz šī gada de-
cembrim pabeigt rajona pašpārvaldes koncepcijas izstrādi, lai ar
1990. gada sākumu nodrošinātu rajona ekonomikas pāreju uz
reālu saimnieciskā aprēķina principiem.

3. Konsekventi aizstāvēt lauksaimniecības prioritāti visos līme-
ņos, lai nodrošinātu rajona ledzīvotāju stabilu apgādi ar pārtikas
produktiem. Šajā nolūkā panākt:

— nacionālā ienākuma un materiālo resursu taisnīgu sadali
starp nozarēm un republikas reģioniem, lauku infrastruktūras
attīstību par valsts budžeta līdzekļiem;

— elastīga cenu mehānisma izveidošanu, kurš nodrošina ap-
stākļus paplašinātā atražošanai lauksaimniecībā;

— lauksaimniecībai nepieciešamās kvalitatīvas materiāli teh-
niskās bāzes izveidošanu. Meklēt ceļus, kā rajona rūpniecības uz-
ņēmumi varētu sniegt palīdzību laukiem;

— visu īpašuma veidu un saimniekošanas formu tālāku attīstī-
bu. Atbalstīt zemnieku saimniecību veidošanos rajonā;

— vispusīgu rajona agrorūpnieciskās apvienības un Latvijas
Lauksaimnieku savienības rajona nodaļas sadarbošanos, lai iz-
strādātu vienotu partiskas politikas īstenošanas taktiku un stratē-
ģiju. Līdz 1990. gada sākumam organizēt plēnumu par agrāro
politiku rajonā;

— sakaru attīstību ar republikas un Padomju Savienības agro-
rūpnieciskā kompleksa zinātniskajām iestādēm.

(Nobeigums 2. lpp.)

valsts un sabiedriskās kārtības
vardarbīga gāšana un grozīšana,
kā arī ar tādām prasībām, kas
rada nacionālās un rasu lidztie-
sības pārkāpumus. Nelikumīgi ir
arī tādi streiki, kas izsludināti ar
noteiktās procedūras pārkāpu-
miem.

Streiki netiek atļauti, ja tie
apdraud cilvēku dzīvību un ve-
selību, kā arī dzelzceļa un pil-
sētas sabiedriskā transporta, ci-
vilas aviācijas, sakaru, enerģēti-
kas un aizsardzības nozaru uzņē-
mumus, valsts orgānos un orga-
nizācijās, kurām jānodrošina mu-
su zemes aizsardzības spējas.

tiesiskā kārtība un drošība, un
nepartraukti darbojošās ražotnēs.
Šādu uzņēmumu un organizāciju
kolektīvi, lai aizstāvētu savas
tiesības un intereses, griežas
PSRS vai savienotās republikas
Augstākajā Padomē.

Lai sniegtu materiālo palīdzī-
bu streikotājiem, darba kolektī-
vam ir tiesības izveidot brīvprā-
tīgu iemaksu un ziedojumu fon-
du, kā arī speciālu audrošināša-
nas fondu. Atlikt streika rīkoša-
nu vai arī to apturēt uz laiku
līdz diviem mēnešiem var tikai
PSRS vai savienotās republikas
Augstākā Padome.

10. oktobrī sākas deputātu kandidātu
izvirzīšana rajona vietējo padomju vēlēšanām

Mūsu kandidāts — Pēteris Barkovskis

Leņina kolhoza partijas
pirmorganizācijas komunisti
vienbalsīgi izvirzīja saimniecības
valdes priekšsēdētāju, partijas
rajona komitejas biroja locekli
Pēteri Barkovskis par rajona
Tautas deputātu kandidātu
43. Preiļu ciema vēlēšanu ap-
gabalā. Pēteris Barkovskis

komunistiem deva vārdu, ka
ievēlēšanas gadījumā viņš
atbildīgi veiks deputāta pienā-
kumus. Par savu uzticības
personu Pēteris Barkovskis
izvēlējās J. Putku — kolhoza
priekšsēdētāja vietnieku.

L. CISTJAKOVA,
iecirkņa vēlēšanu komisijas
priekšsēdētāja

Rajona vēlēšanu komisijā

6. oktobrī notika kārtēja
Preiļu rajona vēlēšanu komi-
sijas sēde. Šajā sēdē komisi-
ja apstiprināja darba plānu
priekšvēlēšanu posmam, ap-
sprieda LPSR Likuma par
Latvijas PSR vietējo padomju
tautas deputātu vēlēša-
nām VI nodaļu «Tautas de-
putātu kandidātu izvirzīšana
un reģistrēšana». Saskaņā ar
likumu par vietējo padomju
tautas deputātu vēlēšanām,
komisija noteica vēletāju
skaitu, kas nepieciešams, lai
izvirzītu deputātu kandidātus
iedzīvotāju dzīves vietas ra-
jona padomes Tautas depu-

tātu vēlēšanām. Sapulces da-
ļībnieki ir tiesīgi izvirzīt de-
putātu kandidātu, ja tajā pie-
dalās ne mazāk kā 30 vēlē-
tāji, kas dzīvo attiecīgajā
vēlēšanu apgabalā.

Noformējot tautas depu-
tātu kandidātu izvirzīšanas
sapulces protokolu, jāņem ve-
rā, ka protokolam tiek pie-
vienots klat visu to dalībnieku
saraksts, kas piedalījās
sapulcē, norādot uzvārdu,
vārdu, dzimšanas gadu, dar-
ba vietu vai dzīves vietu.

Likuma par Latvijas PSR
vietējo padomju tautas depu-
tātu vēlēšanām 31., 32.,

33. panta plašāku skaidroju-
mu republikas presē sniedz
Latvijas PSR Centrālā vēlē-
šanu komisija.

Rajona vēlēšanu komisijas
turpmākā darba vieta būs
Preiļos, Pionieru laukumā 1
(atturības biedrības bijušā-
jās telpas). Telefons 21001.

Konsultācijas varēs saņemt
no rajona vēlēšanu komisijas
locekļiem otrdienās un ce-
turtdienās no plkst. 17.00 līdz
19.00.

V. VAGALIS,
rajona vēlēšanu komisijas
priekšsēdētājs

PARTIJAS PREIĻU RAJONA ORGANIZĀCIJAS
Darbības pamatvirzieni
1989. — 1990. GADAM, LAI REALIZĒTU LATVIJAS
KOMUNISTISKĀS PARTIJAS RĪCĪBAS PROGRAMMU
«PA LATVIJAS SUVERENITĀTES CEĻU»

(Sākums 1. lpp.)

4. Cīnīties par darba ražīguma un ekonomikas efektivitātes maksimālu paaugstināšanu, pārvarot bezsaimnieciskumu, uzlabojot darba organizāciju un fondu izmantošanu, paaugstinot produkcijas kvalitāti, novēršot brāķi, darba laika, izejvielu, kurināmā un elektroenerģijas zudumus. Visur stimulēt jaunu saimnieciskās metožu ieviešanu, visu ekonomiskās darbības progresīvo formu — saimnieciskā aprēķina, nomas, darbuņēmuma, kooperatīvās kustības — ieviešanu. Rast iespējas stimulēt radoši strādājošos inženier tehniskos darbiniekus, kultūras, tautas izglītības un citu tautsaimniecības sfēru darbiniekus, šim nolūkam izmantojot braucienus pa PSRS, uz ārzemēm, izstāžu, simpoziju, konferenču apmeklējumus.

5. Nostiprināt sociālo taisnīgumu pārtikas produktu, dzīvokļu, medikamentu sadalē, maksimāli uz to virzīt tautas kontroles orgānu darbību.

6. Noteikt pastāvīgu prioritāti apkārtējās vides aizsardzībai, uzskatīt, ka dzīvošanas vides un Preiļu rajona iedzīvotāju veselības saglabāšana ir katra patriotisks pienākums.

7. Konkrēti saistīt un sadalīt atbildību par vienu vai otru ar sociāli ekonomisko attīstību saistīta lēmuma neizpildi starp republikas, rajona un konkrētā darba kolektīva vadītājiem.

8. Savlaicīgi informēt rajona iedzīvotājus par rajona sociālās un ekonomiskās attīstības problēmām un pieņemtajiem lēmumiem.

9. Piedalīties lauksaimniecības, rūpniecības un citu tautsaimniecības nozaru jaunu vadītāju un speciālistu veidošanā, kuri būtu spējīgi rezultatīvi strādāt pašreizējos apstākļos.

III IDEOLOĢIJAS JOMA

1. Partijas rajona komiteja atzīst nāciju neatņemamās tiesības uz pašnoteikšanos, iestājas par Latvijas PSR reālās politiskās un ekonomiskās suverenitātes atjaunošanu PSRS sastāvā uz federācijas principiem, par līgumu noslēgšanu ar PSRS un Latvijas PSR Konstitūcijas izstrādi, precīzi nosakot Savienības un republikas kompetenci.

2. Vispusīgi padziļināt kursu uz demokratizāciju, uz atklātumu un atklātību ideoloģiskajā darbībā, ļoti uzmanīgi reaģēt uz sabiedrisko domu, pastāvīgi to pēdīt un mērķtiecīgi ietekmēt tās veidošanu, šajā nolūkā aktīvi izmantojot rajona laikrakstu «Lenina Karogs». Partijas rajona komiteja no vēlēto orgānu aktīvākajiem locekļiem izveido preses grupu.

3. 1989. — 1990. mācību gadu politiskās izglītības sistēmā atzīt par mācību atjaunošanas, komunistu un visu darbaļaužu idejiski teorētiskās izausmes reālas paaugstināšanas, katra darba kolektīva politiskās un tikumiskās atmosfēras atveseļošanas gadu.

4. Konsekventi realizēt latviešu valodas mācīšanas programmu, kā to paredz Latvijas PSR Likums par valodām, prasīt republikas vadībai maksimāli paātrināt nepieciešamo materiāli tehnisko apstākļu radīšanu un kadru jautājumu risināšanu. Ieteikt rajona izpildkomitejai publicēt vietējā laikrakstā valodu likuma īstenošanas programmu rajonā. Saimnieciskajiem vadītājiem vienmēr un visur realizēt likuma prasības.

5. Sekmēt prioritātes nodrošināšanu tautas izglītībai valsts politikā.

6. Visiem komunistiem atbalstīt Latvijas Kultūras fonda un Latgales kultūras biedrības darbību, kas tiek veikta latviešu un latgalešu kultūras un mākslas redzamāko pārstāvju radošā mantojuma vēsturiskā izpētē, vēstures un kultūras pieminekļu saglabāšanā, ekoloģiskās programmas realizēšanā.

7. Izstrādāt, publicēt rajona laikrakstā un konsekventi īstenot rajonā kultūras attīstības programmu, paredzot tajā kultūras iestāžu celtniecību, kultūras darbinieku kadru sagatavošanu un stimulēšanu.

8. Izstudēt apstākļus dažādu rajonā dzīvojošo tautību cilvēku kultūras pilnveidīgai attīstībai.

9. Propagandēt rajona vēsturi, īpašu uzmanību veltot sarežģīto periodu izgaismošanai. Novadpētniecības muzejam savākt par šiem notikumiem materiālus un izdot tos brošūru veidā.

10. Vispusīgi atbalstīt zēlsirdības kustību, sniegt vispusīgu palīdzību un atbalstu slīkti nodrošinātām ģimenēm, kara un partijas veterāniem, karavīriem-internacionālistiem un pensionāriem materiālo, sadzīves, dzīvokļu, medicīniskās apkalpošanas un sociālās nodrošināšanas apstākļu uzlabošanā, pārtikas un rūpniecības preču iegādē. Visāda veidā atbalstīt rajona kara un darba veterānu padomes darbu.

11. Pamatojoties uz Latvijas PSR Konstitūcijas 50. pantu, uzturēt dialogu ar reliģiskajām draudzēm. Sekmēt Aglonas bazilikas arhitektūras un dabas kompleksa un citu kulta celtnu saglabāšanu.

12. Lai rajonā, Preiļu un Līvānu pilsētās nostiprinātu sociālistisko likumību, sekmēt tiesiskās kārtības sargašanas orgānu un brīvprātīgo kārtības sargu vienību darbu.

13. Sadarboties ar Latvijas LKJS rajona komiteju, lai attīstītu jaunatnes radošo potenciālu sabiedriskās ražošanas, tautas izglītības, kultūras un sporta jomā, veidotu jaunajā paaudzē mīlestības jūtas pret savu valsti, republiku, rajonu.

(Pieņemis partijas rajona komitejas plēnums 1989. gada 28. septembrī.)

Ceļš uz Tēvzemi

Latvijas kultūras sakaru komitejas «Tēvzeme» prezidija loceklis 11. septembrī pulcējās vienkopus, lai priekšsēdētāja D. Goldberga vadībā izvērtētu šogad paveikto un nospraustu nākotnes darba vadlīnijas. Pārbuve ļāvuši padziļināt saiknes ar tautiešiem ārzemēs, tāpēc stipri palielinājies aprūpējamo personu skaits. To liecina skaitļi. Ja 1985. gadā bija tikai 46 viesi, tad šogad 8 mēnešu laikā no janvāra līdz augustam viesu skaits sasniedzis 165. Tāpat palielinājusies komitejas līdzdalība kultūras darbinieku, kuru un citu ansambļu nosūtīšanā uz ārzemēm. Arī mūsu rajonā ciemojās tāli cietimī. Preiļos ar lieliem pēn-

kumiem koncertēja izcilās latviešu vecākās paaudzes dzejnieces Veronikas Strēlertes dēls Pāvils Johansons, kurš plaši pazīstams Zviedrijas latviešu katolu saimei. Jo pēc ilggadējā prāvesta Kazimira Vilņa nāves 1988. gadā rediģēja «Dzimtenes kalendāru» 1989. gadam. Tāpat jāmin Minsteres latviešu ģimnāzijas skolotājs Alberts Spoģis ar savu dēlu Gregoru, kurš vada estrādes ansambli «Ludvigs dzird». Pie saviem radniekiem ciemojās Klivlendas (ASV) katolu kopas vecākais Jānis Gercāns ar kundzi. A. Jurda fonda priekšsēdis J. Dimants no ASV, kurš piedalījās Vispasaules arstu kongresā Rīgā un cie-

**Kas mūs
vēl sagaida?**

Daži vārdi sakara ar PSKP CK paziņojumu par stāvokli Baltijas republikās. Mūzikis, kurš daudz maz pārzina psiholoģiju, varētu jau pēc balss skanējuma vien noteikt cilvēka raksturu, kultūras līmeni, sociālo stāvokli, garastāvokli pašreizējā brīdī, varētu uzziņāt, ko šis cilvēks domā darīt tuvākajā laikā.

Centrāla Komiteja, vēriģi sekojot notikumiem Baltijā, laikus, bet — varbūt arī ar nokavešanos, saprata šo notikumu būtību. Un, izrādot taktu un izturību, izteica savu attieksmi pret notiekošo Baltijas republikās. Latvijas KP CK birojs parādīja gudrību, atzīdams, ka republika ir separātisma izpausmes, kā arī pretpadomju, nacionālistiskie, šovinistiskie noskaņojumi.

Paziņojumā norādīts, ka republika valsts varas līmenī pieņemti antikonstitucionāli akti, kas ir pretrunā ar mūsu valsts federācijas principiem un kuri paredz republikās dzīvojošo citu tautību iedzīvotāju diskrimināciju. Mūsu republikā likumā par vietējo padomju vēlēšanām un attiecīgos labojumus Konstitūcijas 85. pantā pasīvas vēlēšanu tiesības ierobežotas kandidātiem vietējās padomēs, nosakot piecus gadus ilgu dzīves vietas cenzu.

Tiesības tikt ievēlētam visu līmeņu padomēs 85. pantā dotas tikai Latvijas PSR pilsoņiem, bet saskaņā ar likumprojektu par pilsonību tie, kuri dzīvo Latvijā mazāk par desmit gadiem, par pilsoņiem netiks atzīti. Likumprojekta par pilsonību jēgu ar maksimālu atklātību izklāstīja LTF Domes loceklis V. Steins intervijā laikrakstā «Sovetskaja molodjož» šī gada 5. augustā.

Viņš teica: «Lieta ir tāda, ka vienīgais paņēmieni, kā iziet no PSRS sastāva, — parlamentārais». Skaidrs, ka šī jautājuma izlemšanai būs nepieciešams Latvijas pilsoņu referendums. Tāpēc ir ļoti svarīgi, lai pilsoņu skaita neiekļūtu tie, kuri pārkāp maz dzīvo republikā un, protams, nebalsos pret atdalīšanos. Tadu bezpilsonisko, kuri Latvijā dzīvo mazāk par desmit gadiem, ir aptuveni līdz 100 tūkstošiem cilvēku.

Rodas jautājums, vai republikas Augstākā Padome ir tiesīga pieņemt tamlīdzīgu lēmumu? Parlamenta pilnvaru avots tauta, kas to ir ievēlējusi, ierobežot tautas suverenitātes tiesības, no kurām pirmajā vietā ir tiesības vēlēti un tikt ievēlētiem varas orgānos, nav tiesīgs nekāds parlaments. Ne tas devis šīs tiesības, ne tam tās atņemt, ierobežojot tautas tiesības, parlamenta mēģina atņemt tās suverenitāti un likvidē savas varas likumības pamatus. Tiesību spēku nomaina spēka tiesības.

Likumprojekta par pilsonību autori aizmirst to, ka Latvija ir federācijas locekle, kurā noteikta vienota pilsonība. Pašreizējo Augstāko Padomi ir ievēlējusi visi Latvijas iedzīvotāji, un tāpēc tā nav tiesīga atņemt vēlēšanu tiesības kādai cilvēku daļai. Vienīgais cenzā ieviešanas mērķis — diskriminēt nepamatiedzīvotājus. Vēlēšanas vietējās padomēs notiks decembrī. Var iznākt (protams, pavisam nejausi), ka daļa nepamatiedzīvotāju nepagūs noformēt savu pilsonību un tāpēc netiks iekļauti pie vēlēšanām, pat ja gribēs tajās piedalīties. Ceru, ka republikas Augstākā

Padome atradīs pieņemamu lēmumu, lai turētu savu vārdu, kas tika dots Latvijas tautu forumā, ko vadīja republikas augstākā amatpersona un tas skaņoja šādi: «Pilsonu tiesības visiem».

Attiecībā uz PSKP CK paziņojumu par stāvokli Baltijas republikās var teikt, ka tas izsauca dzīvojošo republikas iedzīvotājos, bet LTF un LNNK piekritējos — īstu šoku, jo tas trāpīja, kā pieņemts teikt, nevis uzaci, bet tieši aci. Daži biedri mēģina iemidzināt musu modrību, cenšas pierādīt, ka Latvija viss esot mierīgi pārbuve ritot pilnā gaitā. Jā, pie mums vēl nav pilnīgas konfrontācijas, bet tas nav Latvijas Tautas frontes nopelns, bet gan pirmām kārtām uzņemumu un republikas pilsētu partijas komiteju nopelns.

Līvānu eksperimentālas biokīmiskās rūpnīcas partijas sapulcē, kas notika septembrī viedokli par PSKP CK paziņojumu bija dažādi. Šis paziņojums ir kā tīra avota udensmalks istajiem pārbuves piekritējiem un kā auksta duša uz tās pretinieku karstajām galvām.

Stāvoklis Baltijas padomju republikas uztrauc šajās republikās dzimušos latviešus, igauņus, kuri dzīvo citās mūsu valsts malās. Un viņi raksta: «Mes, latvieši un igauņi no Omskas apgabala Kalačinskas rajona kolhoza «Pobeda», jau daudzus gadus dzīvojam un strādājam vienotā saimē ar citu tautību pārstāvjiem un sapņi pārdzīvotam notikumus Baltijas padomju republikās. Mūsu kolhoza ir 13 tautību pārstāvji, taj skaitā arī 86 latvieši, 238 igauņi. Mes aicinām Savienības valsts orgānus veikt enerģiskus pasākumus, lai izbeigtu nekārtības un pārietu nīd dialoga, pie smagu, bet nepieciešamu lēmumu atrašanās». (Laikraksts «Sovetskaja Latvija», 1989. gada 9. septembrī, raksta nosaukums «Ieklausieties, saprata balsi!».)

M. NOSKOVS
Līvānos

Būsim vienoti!

Šis aicinājums daudzkārt skanēja Latvijas Tautas frontes otrajā kongresā, kas notika Rīgā no 7. līdz 9. oktobrim. Republikas iedzīvotāji un kongresa viesi ar lielu interesi sekoja šī iespaidīgā foruma darbam. Tajā bija gan nopietnas, gan emocionālas, gan atmaskojošas, gan izlīdzinošas runas, gan filozofiskas pārdomas, gan aicinājumi uz praktisku darbību. Taču visās runās strāvoja doma par galveno — par demokrātiskas sabiedrības uzcelšanu, kurā augstākā vērtība ir patiesi brīvs cilvēks.

Latvijas Tautas fronte, kas apvieno vairāk nekā 200 tūkstošus cilvēku, savā gadu ilgajā pastāvēšanas laikā kļuvusi par politisku spēku, kas ietekmē visas republikas sabiedriskās, ekonomiskās un sociālās dzīves sfēras. Tā mudinājusi Latvijas PSR Augstāko Padomi un valdību pieņemt likumus un lēmumus par republikas ekonomisko patstāvību, iedzīvotāju skaita nepamatotā mehāniskā pieauguma apturēšanu un migrācijas procesu regulēšanu. Tautas fronte sekmējusi valsts valodas statusa pie-

šķiršanu latviešu valodai un svarīgu vēsturisku notikumu objektīvu novērtēšanu. Radikālās pārmaiņas republikas sabiedriski politiskajā dzīvē, jaunie stratēģiskie uzdevumi un to realizēšanas ceļi un līdzekļi fiksēti Tautas frontes jaunajā programā, ko pieņēmis kongress. Tajā izvirzīts uzdevums atjaunot Latvijas valstisko neatkarību un izveidot demokrātisku parlamentāru republiku. Šai nolūkam nepieciešama visu progresīvo spēku konsolidācija, kas ir galvenais noteikums neatkarīgas Latvijas uzcelšanai, līdztiesības nodrošināšanai visiem iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu nacionālās piederības un politiskās pārtiecības.

Kongresā pieņēma arī LTF jaunus statūtus un vairākas rezolūcijas. Tika ievēlēti vadītāji orgāni. Par Latvijas Tautas frontes priekšsēdētāju atkārtoti tika ievēlēts Dainis Ivāns un par priekšsēdētāja vietnieku — Ivars Godmanis.

Kongresā bija klat Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs A. Godmanis un republikas Ministru Padomes priekšsēdētājs V. Bresis, kas teica runu.

LATINFORM

mojās musu pusē. Pēc 56 gadiem Latvijā ieradās Sidnejas latviešu katolu draudzes prāvests jezuits tēvs Pāvils Bečs, kurš piedalījās 15. augusta svinībās Aglonā. J. Raiņa muzeja Jasmuižā un citur, nododams sirsniģus sveicējus no tālās Austrālijas.

Kā zināms, šogad Dzēlas dienā svinībās Jasmuižā ciemojas Zviedrijā dzīvojošais latviešu dzejnieks un prozaikis Andreis Irbe un ASV Oklahomas štata mītošie dzejnieki Ivars Ivaskis ar kundzi Astrīdu.

«Tēvzemes» prezidija apstiprināja līgumu par sadarbību turpmākajam laikā cēlienam un pieņēma papildinājumus starptautiskā sakaru plānam šā gada vēdejam ceturksnim. Tika uzklāsti priekšlikumi nakamā gada — Dziesmu svētku gada un pat 1991. gada sadarbībai. Ierosinājumu apspriešana savas domas un papildinājumus ievieca prezidija locekļi Dž. Skulme, A. Klotiņš, J. Stradiņš, A. Budže un citi sēdes dalībnieki

Atzinīgi vārdi tika veltīti J. Raiņa Valsts literatūras un mākslas vēstures muzejam un tā Jasmuižas nodales ilggadējai vadītājai B. Ducmanei un parējiem muzeja darbiniekiem par veikto lielo darbu, lai iekārtotu Latgales trindas rakstnieku grāmatu izstādi Raiņa Jauno dienu zemē Jasmuižā. Tika izteikts priekšlikums pēc muzeja slēgšanas šo ilgi gaidīto izstādi parādīt mūsu galvaspilsētas iedzīvotājiem un viesiem.

Bez tam prezidija locekli izteica pamatotas rūpes par starptautiskā pasta darbu, jo no ārzemju latviešiem diezgan bieži ienāk sūdzības, ka viņi neregulāri un pat ar izstrūkumiem saņem laikrakstus un žurnālus no dzimtenes. Prezidijs uzdeva komitejas vadību sadarbībā ar pasta sakaru iestādēm Rīgā un Maskavā veikt pasākumus, lai steidzami uzlabotu Latvijas preses izdevumu sūtīšanu uz ārzemēm. «Tēvzemes» prezidijs vienbalsīgi pieņēma lēmumu, kurā at-

kārtoti iestājas par to, lai ikvienam ar Latviju saistītam ārzemju tautietim tūlīt dota brīva iespēja apmeklet dzimtas vietas visā Latvijas teritorijā (izņemot militāros objektus, karaspēka daļu novietnes, poligonus).

Nevar vienādot angli vai spāni, kas atbraucis apskatīt Rīgu, ar tautieti, kas ieradies Tēvzemē, grib satikt senos radus un vecos draugus, apmeklet savu senču kapu vietas un apskatīt vietu, kur kārts šūpulis, kur pavadīta bērnība. Prezidijs uzskata par nepieciešamu izstrādāt ar Latvijā etniski vai vēsturiski saistītas personas īpašu statusu, kas ļautu šīm personām ātri un vienkārši kārtot visas iebraukšanas Latvijā. Prezidijs šo svarīgo lēmumu kopā ar citām radniecīgām organizācijām iesnēgs mūsu republikas valdībai.

A. RIIDĒ

Latvijas kultūras sakaru komitejas «Tēvzeme» prezidija loceklis, Preiļu katolu draudzes deķāns

Kādus principus ievērosim?

Redakcijai atbild

„Dzīvosim draudzīgi“

Koņons! Tada ir personīgi mana attieksme pret jau gadu ilgstošo diskusiju (arī rajona laikraksta slējas) par veco laužu pansionāta celtniecību Aglonā. Padomājiet tikai: nopietniem cilvēkiem ministra līmenī ir jātērē dārgais laiks, papīrs, tinte, lai egoistiski noskaņotai grupai pierādītu jaunceltnes nepieciešamību. Te nu ir mūsu morāles principi, mūsu žēlsirdība!

Kāpēc es par to sāku sarunu? Šī gada maijā rajona laikraksts (63. numurs) publicēja rakstu «Diagnoze noteikta, nepieciešama ārstēšana» par Līvānu zonālās slimnīcas infekcijas nodaļas problēmu. Uz šodienas nodaļa ir tāda stāvoklī, ka līdz 1991. gada 1. jūnijam (tādus terminus noteica rajona sanitāri epidemioloģiska stacija) diez vai spēs pastāvēt.

Problēmas risināšana jau pamazām sākusies. Komisija pieņēma galīgu lēmumu: celt nodaļu zonālās slimnīcas teritorijā. Bet ik pa reizei Līvānos dzirdamas celtniecības pretinieku balsis: negribam pilsētas centrā, sabiedrība nepieņem, Gribētos zināt, kas konkrēti ir šī sabiedrība, bet galvenais — dzirdēt pamatotus argumentus. Taču uz šodienas tādu nav. Bet «negribam», atvainojiet, nav arguments.

Taču, — lai paliek emocijas. Spriedīsim ar vēsu prātu.

Pirmkārt, ja celtniecības pretinieki joprojām iesaka Preiļu va-

riantu. Bet kur tāda gadījumā lai liek 14 augsti kvalificētus, speciāli apmācītus nodaļas personāla darbiniekus? Es ieteiktu oponentiem attiecināt uz sevi to neapskaužamo situāciju, kāda var nokļūt šie cilvēki.

Otrkārt, kur ir garantija, ka infekcijas slimību nodaļa nenokļūs līvānieši, kuriem daudz izdevīgāk ir ārstēties tuvāk mājām?

Treškārt, infekcijas slimības ir ne tikai vīrusa hepatīts un dizentērija, bet arī, teiksim, pneimonija, gripas radītās komplikācijas. Tādiem slimniekiem paredzētas desmit gultas vietas trīsdesmitvietīgajā nodaļā, kas perspektīvā atvieglos terapijas nodaļas darbu.

Un visbeidzot, šī nodaļa nav sevišķi bīstamu infekciju hospitālis, tātad saskaņā ar celtniecības normām un noteikumiem tās izvietojums slimnīcas teritorijā tiek atļauts.

Tagad par iekšējo problēmu izlemšanas perspektīvu. Infekcijas slimnieku pilnīga izolācija, dezinfekcijas augsts līmenis garantē apkārteim drošību. Bez tam mūsu slimniekiem būs iespē-

ja laikus iziet rentgena apskati, saņemt sāra profila speciālistu konsultācijas, visbeidzot — saņemt dežurējošā ārsta palīdzību jebkurā diennakts laikā. Nerunājot nemaz par laboratoriju, aptieku...

Un vēl. Ja jau ir pretinieki visoptimālākajai (no mediku viedokļa) celtniecībai, tad nebūtu lieki pievērst šo cilvēku uzmanību infekcijas pērēkļiem, kas jau desmitiem gadu ilgi pastāv pilsētas centrā: sabiedriskā tualete, zivju veikals, patērētāju biedrības noliktavas, alus dzertuves «uz rītiņiem» utt.

Runājot par Preiļiem, — nav gadījies dzirdēt, ka tuberkulozes dispansera izvietojums pilsētas centrā izraisītu iedzīvotāju slimšanu ar plaušu slimībām.

Gribu jautāt: kādus principus

ievēro celtniecības pretinieki? Manuprāt, viņi ir parak tālu no civilizētas izpratnes par žēlsirdību, humanismu. Grupveida egoisms, kam nav nekāda profesionāla argumentu seguma, iespējams, arī satrauks laužu prātus. Tikai — kam tas ir vajadzīgs? Domāju, pietiek ambīciju, ažiotažas, histērijas — ar iemeslu un bez tā. Ja mēs no tā visa spēsim atbrīvoties, goda vārds, ilgāk dzīvosim, — to varu teikt kā ārste.

T. MELNIKA, infekcijas slimību ārste

publicētā

Vārds lasītājiem

Kurš kura dēļ pastāv?

Cienījamā redakcija! Mēs, ikdienas braucēji maršruta autobusos, ar laikraksta palīdzību gribam izteikt savu attieksmi pret Jēkabpils autobusu parka divaino lēmumu turpmāk nepārdot pilsoņiem mēneša biļetes. Acīmredzot, peļņas alkū mudināti, parka vadītāji ir aizmirsuši, kurš kura dēļ pastāv braucēji viņu peļņas dēļ, vai autobusu parks — pasažieru apkalpošanai. Vai šie cienījamie biedri ir padomājuši par «ērtībām», ko viņi ir sagādājuši cilvēkiem no 1. oktobra, kuri ir spiesti katru dienu izmantot maršruta autobusus braukšanai uz darbu un mājup?

Piemēram, cilvēks, iebraucis no rīta Preiļos, nevar vis tūlīt doties uz darbu, bet jāstāv rindā pēc biļetes atpakaļceļam. Bet — ja šī laika viņam nav, ja autobuss pienāk tā, ka tikko var paspēt uz darbu? Pieņemsim, biļeti viņš tomēr nopirks, bet ja autobuss ar biļeti norādīto atiešanas laiku nezināmu iemeslu dēļ kavē? Iet zudumā nauda, un garantijas aizbraukt ar citu autobusu nav, jo pēcpusdienās braucēju ir daudz, un bez iepriekš iegādā-

tas biļetes autobusā var arī ne tikt. Tātad tā vieta, lai varētu mierīgi strādāt, cilvēkam visu dienu jādomā, kā tiks mājās.

Labāk nav arī tiem, kuri no rīta izbrauc no Preiļiem.

Cik kopumā laika ir jāpatēra, lai kasē iegādātos biļeti? Un kāda papildus slodze kasierei, autobusa vadītājam, kuram ir tiesības nepārdot biļetes autobusos? Kam tas ir izdevīgi? Kam tāda veidā ir atviegloti darba apstākļi?

Var taču atrast kādu iespēju, lai tie cilvēki, kuri ik dienas brauc maršruta autobusus, varētu dzīvot mierīgi, veltīgi nezaudējot laiku un nebendējot nervus.

Zēl gan, ka mūsu apstākļos autobusu parkam nav konkurenta. Tad varbūt atbilstoši šim laikam braucēji iegūtu jaunus ērtības. Mēs esam zaudējuši pat tās, kas bija.

Cerībā uz Jēkabpils autobusu parka vadības godaprātu un sava pienākuma apziņu Preiļu rajona pasažieru grupa (11 paraksti).

NO REDAKCIJAS. Simtprocentīgi piekrītam šīs vēstules autoriem un gribam uzdot papildus jautājumu: ar ko ir sliktāki šie divi simti pastāvīgo pasažieru salīdzinājumā, teiksim, ar milicijas un prokuratūras darbiniekiem, ar pastniekiem un ar deputātiem, kuriem bezmaksas braukšanas atļauja nav atcelta? Tāpat gribētos zināt, kurji vēl republikas autobusu parki ir ieviesuši analogiskus «jauninājumus». Jēl tā ir mūsu kaimiņu kārtējā «pašdarbība»?

Nav skaidrs, par kādu Likuma par valsts uzņēmumu pantu ir runa Jēkabpils autobusu parka vadības lēmumos. Jo šis likums, kā mums šķiet, paredzēts uzņēmuma darba pilnveidošanai iedzīvotāju labā. Bet autobusu parka darba kolektīva padome, pieņemot lēmumu atcelt mēneša biļešu pārdošanu, acīmredzot, domā tikai par resoriskām interesēm.

Uz visiem šiem jautājumiem redakcija gaida atbildi no republikas Transporta un ceļu saimniecības ministrijas.

Tāds nosaukums bija mūsu laikrakstā 17. augustā publicētajam kritiskajam rakstam par neapmierinošu iekraušanas darbu organizāciju Aglonas dzelzceļa stacijā. Lūk, ko redakcijai paziņoja Baltijas dzelzceļa priekšnieka vietnieks J. Račkons un Daugavpils nodaļas priekšnieks S. Baiko:

«Atklāts, ka kravas operāciju pārtraukumi, kā norādīts publikācijā, tiešām ir bijuši, jo distancē pietrūka iekraušanas līdzekļu, konkrēti, traktoru — iekrāvēju. Tie ir morāli un fiziski novecojuši.

Sogad centralizēta veida mehānizētā distancē nesapēma nevienu iekrāvēju. Taču dzelzceļa nodaļa atrada līdzekļus un ne-centralizētā iekraušanas divus traktorus — iekrāvējus. Viens iekrāvējs — TO-18 — nosūtīts uz Aglonas preču staciju. Jautājums par otru izkraušanu izlemts.

Nokārtots jautājums par malķas iekraušanu autotransportā, taču turēt speciālu brigādi Aglonas kravas punktā nav mērķtiecīgi, jo darbu apjoms nav liels.

Minētā publikācija apspriesta ar visiem distancē darbiniekiem, kuriem ir sakars ar šo jautājumu. Pret tiem, kuriem ir darba disciplīnas pārkāpumi, piemēroti disciplināri sodi.

Distances vadībai norādīts pastiprināt Aglonas stacijas kravas punkta darbu kontroli.»

● Vasarā šādi koki Līvāniem godu nedara.

L. VIKSNAS foto

Atgriežoties

Vārds lasītājiem

Biezajos miglas vālos

26. septembra vakarā autobuss, kurš brauca pa maršrutu «Kalupe — Upmala — Preiļi», ar nelielu skaitu pasažieru atgriezās uz Preiļiem. Laiks bija drausmīgs biežās miglas dēļ, — autobuss it kā peldēja baltā pienā. Redzamība uz ceļa bija mazāka par desmit metriem bet leplakās — pat piecus metrus. Ceļmalās tikko varēja nojust koku tumšos stāvus. Pasažieri, starp kuriem bija arī bērni un vecāki cilvēki, aizturējuši elpu, klusējot sekoja autobusa gaitai, gaidīdami, ka var notikt nelabojamais.

Autobusu vadīja Preiļu autoostas šoferis biedrs Zupa (diemžēl, nezina viņa vārdu). Cik uzmanīgi viņš brauca! Neviena grūdiņa, ne straujas apstāšanās pieturās. Nekādā veidā neizrādīja savu uztraukumu. Bet kādu sasprindzinājumu šis brauciens prasīja! Ne vārds, ne attieksme pret mums — nekas nelika manīt pasažieriem, ko tas viņam maksāja. Reizēm centās parunāties ar tuvāk sēdošajiem pasažieriem, it kā uzmundrinot mūs. Tas deva pārliecību par viņa spēku, par maksu vadīt mašīnu. Mēs laimīgi nokļuvām Preiļos. Latkam viņš dziļi uzelpoja, izslēdzot autobusa motoru.

Mēs, pasažieri, kuru vārda es rakstu, esam ļoti pateicīgi auto vadītājam biedram Zupam par viņa prasmi, mīlestību uz savu darbu. Ne katrs būs ar mieru tādā laikā vadīt automašīnu ar cilvēkiem. Novēlam viņam labu veselību, laimi, veiksmi un panākumus darba!

Pasažieru vārdā — N. MELDERE (pensionāre)

Jāatsakās no monopoltiesībām

Manā skatījumā

Gribu pieskarties «modernam» tēmai. Ceturto gadu rit pārbuve, taču mūsu galvenais mērķis — padarīt vienkārša cilvēka dzīvi garīgi tīrāku un bagātāku — arvien attālinās. Šodien neviens vairs pat neieņem par pašpārvaldi.

Morālā zinā mēs esam kļuvuši atraisītāki, drīkst būt ne tikai kolektīvais, bet arī personīgais viedoklis, kas ne vienmēr, starp citu, sakrīt ar vadības domām. Kļūvis bīstami nodarboties ar ārišķību un slavināšanu, — cilvēki izsmies. Bet materiālā puse... Te aina ir pavisam cita. Stagnācijas gados varēja nopirkt nekvalitatīvu televizoru, gludekli, ziepju gabalu, pēc desām aizbraukt pie kaimiņiem lietuviešiem. Tagad vairs nav ne tikai kvalitātes, bet arī kvantitātes: taloni, vizītkartes rajonā, republikā, uz kurām ne vienmēr var kaut ko nopirkt.

No pircējiem mēs visi esam pārvērtušies par politikājiem, apspriežam valstsiskas problēmas. Neviens neapstrīd: pārbuve devusi mums cerības cilvēka cienīgas, taisnīgas un tiesiskas valsts izveidošanai. Bet — ja nu kas notiek ar Gorbačovu, tad pārbuvei jāpārvelk krusts, jo atradīs tācu iespēju vispirms aizliegt «Atmodu»

un «Jedinstvo», bet pēc tam — arī izdevejus novākt. No birokrata viedokļa pārbuve nav apstiprināta ar likumu, tātad tā ir nelikumīga. Tautas deputātu solījumi vēlēto prezidentu visiem kopā, visai tautai, palikuši karājamiem gaisā.

Nav izslēgts, ka «gaīma» apversuma gadījumā (kā 1964. gadā) pie varas var nākt cits «cars», kurš noteikti padzīs domji (tautas deputātus un Augstāko Padomi), un viss būs kā «labajos» senajos laikos.

Nacionālās histērijas kurināšana, vel lielāks sabrukums ekonomikā var novest pie domas, ka no krīzes jāietek āra — ar «stiprās rokas» palīdzību. Šodien ir «modes lieta» lamāt partijas vadību, kurš dēļ radušies sarežģījumi iekšēja un ārēja politikā. Mans uzskats — partiju «teģa» monopoltiesības visos jautājumos ideoloģijā, kultūrā, ekonomikā. Un ja tā neatteiksies no šī monopola uz visu, tad var iestāties neostalinisks autoritārais režīms. Ar Konstitūciju noteikto PSKP vadošo un virzošo lomu efektīvi izmanto «lietišķie cilvēki». Jo ar partijas biedra karti kabatā var virzīties pa dienesta

kapnem, viegli ūkt ar zemju komandējuma utt. Bet bez tas — tu esi it kā otras kategorijas cilvēks.

Šodien šos «lietišķos» ne ar kadu tīrīšanu no partijas neiztirisi, tapēc godīgi laudis nevelas kļūt partijas biedri. Ja centrālajā partijas vadībā parmainās ir jutamas, tad uz vietām (arī republikā) aparātā jaunu cilvēku ienāk maz. Vienkārši — esošie aparāta darbinieki virzās pa dienesta kapnem, vai arī tiek novirzīti pa horizontāli. Izņemums varbūt ir tikai viens — bezpartijiskais ministrs Raimonds Pauls. Un tā no vienas puses kadru maiņa it kā ir, bet tajā pašā laikā tās nav. Kā trāpīgi izteicās kāds tautas deputāts, notiek aparāta spēlītes. Lūk, viens no iemesliem, kāpēc pārbuve notiek tikai vārdos.

Aiz programmas «Dzīvoklis — 2000» aiz prioritātes piešķiršanas lauksaimniecībai atkal jaušama kolektīvā bezatbildība. «Mežonīgajos» Rietumos par partijas programmas neizpildi visa valdības komanda iesniedz demisiju, lai nākamajās vēlēšanās neiegāztu savu partiju. Bet pie mums visi paliek stāvēt savas vietas, pre-

cižak — sēžot savos mīkstajos krēslos, kamer visā nav salaists galīga grīstē.

Pārāk daudz pie mums kļūvis tādu, kuri vakar slavēja brežņevismu, bija divkārši, nodarbojās ar ārišķībām, bet tagad viņi visu cenšas uzvelt Maskavai, redz, tā esot tā vadījusi. Gribas viņiem pajautāt: kāpēc tādā gadījumā netiek istenoti tāgadējie Maskavas lēmumi — par demokratizāciju, par tirgus piesatīšanu ar precēm, par nomu? Atbilde ir vienkārša: tāpēc, ka šādu darbu personīgās intereses nu vairs nesakrīt ar centra nostāju.

Lai nedomā lasītāji, ka es nomelnoju vai sacīto attiecinu uz visiem partijas biedriem. Ir, protams, godīgi, idejiski komunisti. Bet viņos reti kāds ieklausās, citādi domājošie pie mums vēl nav cieni.

Izeju, ka partijai un valstij tikt ārā no krīzes stāvokļa, es saskatu vienu — jāatsakās no monopoltiesībām. Tas palīdzēs partijai pašattīrīties no tai svešiem cilvēkiem, bet valstij — apgērbt un pārdināt tautu.

A. GRIGORJEVS Līvānos

Ekoloģiskā situācija Līvānos

NO UZSTĀŠANĀS LTF LĪVĀNU NODALĀS KONFERENCĒ

Šī gada 17. jūnija nolietota kanalizācijas kolektora avārijas rezultātā vismaz trīs stundas Līvānu ezerā ielūda pilsētas kanalizācijas ūdeņi. SES galvenais ārsts pa telefonu paziņoja, ka tas neietilpst viņa kompetencē un ieteica griezties Daugavpils reģionālās dabas aizsardzības komitejas Preiļu nodaļā. Tā arī izdarīju. Pēc laika, kad paaugstinājās, kas tiek darīts sakarā ar šo negadījumu, uzzināju, ka — nekas. Tāpēc man radās jautājumi:

- vai Līvānu ezers ir vai nav piesārņots?
- kāpēc tik ilgi (trīs stundas) bija jāmeklē persona, kas spējīga atslēgt (pārslēgt) kanalizāciju avārijas vietā?
- kāpēc savlaicīgi netika nomainīts šis nolietojies kolektors?

Augusta otrajā dekādē no notekūdeņu izvades vietas Fabrikas ielas galā novēroju sprādzienvēdīgu (iespējams, aļģu) savairošanos lejup pa Dubnas upi. Ar dzeltenu, vatei līdzīgu masu apauga visas ūdenszāles, akmeņi, piekraste. Atkal sazinājos ar Dabas aizsardzības komitejas nodaļu. Tur apsoliņa sazināties ar Daugavpils reģionālo laboratoriju un to izsaukt uz šīs mazās ekoloģiskās katastrofas vietu. Tagad man paziņoja, ka laboratorijai nav iespēju nedz noteikt, kas ir šī dzeltenā «vate», nedz arī to, kas tās saaugšanu, savairošanos upē radījis.

Par abiem šiem gadījumiem atbildīga ir eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca.

1988. gada 6. oktobrī laikrakstā «Lenina Karogs» biedri Vucēns un Romanovs atbildēja uz lasītāju uzdotajiem jautājumiem par dabas piesārņotājiem:

«Daži vārdi par «sodišanas» iestādēm. Protams, tādas iestādes rajonā ir — tautas deputātu padomes administratīvā komisija, prokuratūra, sanitāri epidemioloģiskās stacijas galvenais ārsts u. c.»

Sakarā ar ezera piesārņošanu bija Līvānu iedzīvotāju kolektīva vēstule rajona laikrakstam. Kā dzīvosim tālāk? Atkārtoti lūdzam darīt zināmus iedzīvotājiem to amatpersonu uzvārdus, kas lēma par stikla fabrikas kristāla ceļa celtniecību, gaismas vadu ceļa celtniecību, eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas jaunā ceļa celtniecību, trešās ķieģeļu apdedzināšanas krāns celtniecību, būvmateriālu un konstrukciju kombinātā.

Līvānu ekoloģiskā grupa lūdz nosaukt reālas amatpersonas, iestādes, kuru funkcijas ietilpst cīņā pret vides piesārņošanu.

Lai reālāk spētu vērtēt, sekot ekoloģiskajai situācijai, ekoloģiskā grupa turpinās apzināt, vākt informāciju par dabas piesārņošanas gadījumiem.

Par piesārņošanas gadījumiem lūdzam ziņot Līvānu slimnīcas ķirurģijas nodaļas vecākajai māsai A. Kristovskai. Pieņemam arī anonīmi sniegtu informāciju. Ekoloģiskā grupa aicina Līvānu iedzīvotājus nepieļaut pilsētas tālāku hiperindustrializāciju, nepieļaut «kompetentām komisijām» sankcionēt jaunu ražošanas ceļu, iecirkņu paplašināšanu vai pārprofilēšanu, kā nupat to gatavoja darīt ar eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas veco lizīna ceļu.

Līvānu industrijas ceļā kā ceļazīmes varētu būt šādi ātrās medicīniskās palīdzības darba analīzes skaitļi par pēdējiem gadiem:

- 1988. gadā pie slimniekiem ar oficiāli uzstādītu diagnozi par onkoloģisku (vēža) saslimšanu ātrā medicīniskā palīdzība ir braukusi 11 reizes (slimnieku skaits — 10).
- 1987. gadā izbraukumu skaits — 27 (slimnieku skaits — 16).
- 1988. gadā izbraukumu skaits — 151 (slimnieku skaits — 22).

Kurp mēs ejam?

Ja var ticēt TV komentētāja izteikumam raidījumā «Apvārsnis» (šī gada 13. septembrī), Rīgā gada laikā atmosfērā tiek izmesti 70 000 tonnu piesārņojumu. Zinot, ka Līvānos pagājušgad tas bija 6 050 tonnas, vienkārši var izrēķināt, cik tās «debesmanna» iznāk uz vienu iedzīvotāju. Un iznāk, ka līvāniešiem tā ir 5 — 6 reizes vairāk nekā rīdziniekiem.

Ekoloģiskā grupa uzskata par neiespējamu likvidējamā vecā eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas ceļa pārprofilēšanu par rauga ražotni — darbaspēka, enerģijas deficīta dēļ. Ekoloģiski tīru ražotni nav. Jūs, kas domājat tāpat, sūtiet savas domas un parakstus uz Līvānu pilsētas slimnīcu: Zaļā ielā 44. Ekoloģiskajai grupai.

V. ANŠPAKS

P. S. 20. — 21. septembrī Līvānos, Zemgales ielas gala netālu no pārceltuves patvaļīgi «ierīkota» jauna izgāztuve, kur izvesti būvgruži — dēļu gali, māls. No kurienes nak šie atkritumi? Kas atļāvis tā rīkoties? Kurš par to atbildēs?

V. A.

„Žurnālistiskie novosti“

Tiem, kas interesējas par PSRS Žurnālistu savienības darbību un redakcijas kolektīvu daudzveidīgo dzīvi, domāts žurnāls «Žurnālistiskie novosti». Tā astoņās lappusēs lasītājs atradīs interesantu informāciju par redakciju saimniecisko aprēķinu un avižu redaktoru alternatīvajām vēlēšanām, tiksies ar PSRS tautas deputātiem — žurnālistiem «Deputāta pieņemamajā istabā» un saņems juridiskas konsultācijas. Tajā būs informācija par fotoizstādēm, ārzemju pieredzi un žurnālistu sadzīvi un atpūtu.

Žurnāls iznāks reizi mēnesī. Gada abonēšanas maksa — 1 rublis 20 kapeikas. Jaunā izdevuma indekss — 50040. To var abonēt bez ierobežojumiem preses apvienības uzņēmumos. Brīvā pārdošanā nonāks ierobežots skaits eksemplāru. TASS

Redaktors P. PIZELIS

15. oktobrī Jaunaglonas automoto trasē «Iļezers» notiks

LATGALES KAUSA IZCĪNA AUTOKROSĀ BAGĀJIEM.

Sākums plkst. 12.00. Ieejas maksa: pieaugušajiem — 1 rublis, skolēniem — 50 kapeikas.

Rudens-ziemas medību sezona

Saskaņā ar «Nolikumu par medībām un medību platību apsaimniekošanu Latvijas PSR teritorijā» apvienība «Latvijas mežs» 1989. gadā atļauj kolektīvās medības šādos termiņos:

- uz aļņiem un staltbriežiem — no šī gada 14. oktobra līdz šī gada 31. decembrim.
- uz meža cūkām — no šī gada 14. oktobra līdz 1990. gada 14. februārim.
- uz sūrnū aļņiem vai kazām — no šī gada 14. oktobra līdz šī gada 26. novembrim.
- uz lušiem — no šī gada 14. oktobra līdz 1990. gada 15. martam ar apvienības «Latvijas mežs» uzņēmumos izdotām licencēm.
- Aļņus un staltbriežus atļauts medīt, šaujot tikai ar lodēm.
- Nelimitēto medījamo dzīvnieku

- ku medības atļautas ar attiecīgu medību platību lietotāju izdotām atļaujām. — uz caunam no šī gada 14. oktobra līdz 1990. gada 15. martam, bet zakiem no šī gada 14. oktobra līdz 1990. gada 4. februārim. Vienā medību diena viens mednieks drīkst no medīt tikai vienu zaki.
- Medības uz bebrim un udiem atļautas tikai apmacītiem medniekiem, kuriem ir 1989. gada bebru ķerāju apliecības un medības uzsākas šī gada 1. oktobrī ar apvienības «Latvijas mežs» uzņēmumos izdotām licencēm.

Lai samazinātu plēsoņu skaitu un uzlabotu epizootisko situāciju republikā, vilku, lapsu, jēnotuņu, klejojošu kaķu un sunu medīšana obligāti veicama visas medības.

Izmantotas vai neizmantotas licences nododamas apvienības «Latvijas mežs» uzņēmumā medību platību tiešajam kontrolētājam 20 dienu laikā pēc medību termiņa izbeigšanas uz norādīto medījumu.

Apvienība «Latvijas mežs» uzdod iepazīstināt ar noteiktajiem medību termiņiem visus medniekus un Valsts meža sardzi, kā arī stingri ievērot Nolikuma un drošības noteikumu prasības.

I. JELISEJEVS,
rajona vecākais medību vadītājs

CĪNIJAMIE BIEDRI!

Lai aukstā laikā nodrošinātu nepārtrauktu gāzes piegādi dzīvokļos, LŪDZAM LIETOT GAZI TĪKAI ĒDIENU SAGATAVOSĀNĀI.

NEIZMANTOJIET GAZI TELPU APSILDĪSANĀI! TĀS IR KAITĪGI VESELĪBAI UN BĪSTAMI DZĪVĪBAI!

Ja ir pārtraukta gāzes padošana, nekavējoties aizgrieziet visus gāzes plūts krānus, gāzes padošanas krānu un par to ziņojiet pa tālruni 04, bet laukos ziņojiet kolhoza vai padomju saimniecības atbildīgajam par gāzes saimniecību.

GAZES SAIMNIECĪBAS DAUGAVPILS STARRAJONU RAŽOSANAS UN EKSPLUATĀCIJAS PĀRVALDE

JĒKABPILS RAJONA PATERĒTĀJU BIEDRĪBA paziņo, ka, sakot ar 1. oktobrī, AUTOTRANSPORTA KOMISIJAS TIRDZNIECĪBU VEIC KOMISIJAS VEIKALS Nr. 5 JĒKABPILĒ, Rīgas ielā 137. Komisijas tirdzniecība notiek katru nedēļu trešdien no plkst. 9.00 līdz 17.00.

Automašīnu pārdošana notiek pēc jauniem noteikumiem. Agrāk iekasēto 7 procentu vietā, tagad komisijas nauda noteikta 3 procentu apmērā no pārdodamās automašīnas vērtības.

Jēkabpils rajona paterētāju biedrība

16. JUNEĀS PSR Rudenī, kad raža bija nogatavojusies, Rūķu pilsētā E. Vīdes kolhoza uz lauka parādījās nepazīstama tehnika. Ar mašīnu Heino restaurēto savienību šajā laikā ku-

mašīnu, kas veic tālruni, un kaulānu paraugdemonstrējumu. ATTEĻA: bērni pirmo reizi redzēja, ka tabu kula viņu ceļveid un beidzot TASS fotohronika

Tu, labo tēt, nu prōjām aļņē klusi
Tāi ceļā tālajā, no kura nepārnāk.
(M. Barbale)
Dalām bēdu smagumu ar Ainu Jurdzu, TĒVU smiltajā izvadot.
Republikāniskā projektēšanas un maģu celtniecības tresta kolektīvs

Sovakar es gausi slēgšu durvis.
Istaba bus neterasti kluss.
Liksies man, ka aizņēsis launs burvis
Tavu smieklu liksmos, zvaniļus.
(A. Elksne)
Esam kova ar Augustu Znotiņu, MĀMUĻU pavadot smiltajā.
Darba biedri

Rokas, kas mīlēja darbu, gurušas.
Sirds, kas vējēja labu, atdusas.
(Z. Purvis)
Dalām bēdu smagumu kopā ar Anatoliju Matvejevu. MĀTI smiltajā izvadot.
Darba biedri

Dusi saldi, māmuliņe
Baita smiņu kalniņā.
Savas sirdis klusi, klusi
Mūžam tēvi glabāsim.
(T. dz.)
Sērojām kopā ar Anatoliju Matvejevu. MĀTI smiltajā izvadot.
K. Marksa kolhoza valde un arodkomiteja, partijas komiteja

LENINA KAROGS

MCSU ADRESE
226250 Preiļos,
Komjaunatnes iela 1

REDAKCIJAS TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, atbildīgā sekretāre — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un jaunatnes dzīves nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, foto korespondents — 22203, korektori, gramatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk ceturtdienās, ceturtdienās un sestdienās krievu un krievu valodās. Iespējamais izdevniecību, poligrāfijas un drēbmatu tirdzniecības kompleksa apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1), izdevniecība «Zvaigzne» (Rīga, M. Gorkija ielā 105), Viena nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums. «Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета (Прессовый комитет при комитете КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 14 450 eksemplāru (latviešu valodā — 10 177 eks., krievu valodā — 4 273 eks.).
Indekss 68169.
Pas. 1244.